

China,

tai chi en dansen onder de kersenbloesem

Drie keer zijn we in China geweest, in 2004, 2014 en 2016. De veranderingen in China zijn in die 12 jaar ongelooflijk. (Bijna) alle oude wijkjes zijn verdwenen, enorme flatgebouwen zijn verrezen, mega-wegen worden aangelegd, er is een uitgebreid spoornet met de modernste treinen. Het grootste zonnepark ter wereld ligt in China en de technische vooruitgang is razendsnel. Verdwenen zijn de ongelooflijk vieze toiletten, vaak niet meer dan een gootje tussen twee muurtjes. In alle grote steden zijn keurige (gratis) toiletgebouwtjes waar je van de grond kunt eten.

Maar het blijft wel China, met een grotendeels conservatief gedachtengoed en een vanzelfsprekende trouw aan de machthebbers. Dissidenten worden niet gewaardeerd en steeds minder geduld. De partijlijn is leidend en ongehoorzaamheid wordt niet getolereerd. Maar de gewone mensen op straat in dorpen en steden zijn allemaal erg aardig. En altijd bereid om je te helpen, want het is best lastig als de borden alleen in het Chinees zijn en je toch naar het juiste perron wil gaan.

Maar toch, ja, er wordt nog steeds tai chi gedaan, 's morgens vroeg op pleinen en in parken. Maar nu meest door oude(re) mensen. Ik vond dat geweldig, omdat ik intussen ook al weer bijna 23 jaar tai chi train bij Sifu (ook met zwaard en waaier), in Gouda en de 'vormen' die je loopt zijn overal over de hele wereld gelijk. Het is dus heel leuk en ook bijzonder om een paar keer mee te doen met de vormen die mij zo vertrouwd zijn. De andere (Chinese) deelnemers vinden het ook leuk. We verstaan elkaar totaal niet, maar dat geeft niet als je samen beweegt. Er wordt overigens niet alleen tai chi gedaan. We hebben ook grote groepen vrouwen gezien die gymnastiekoefeningen deden, of dansten (zelfs een keer met waaiers) op oude, of moderne muziek. En er staan overal 'doorleefde' fitness-apparaten die intensief gebruikt worden, door iedereen.

Maar wat misschien nog wel het meest speciaal is: onder de kersenbloesem wordt door heel China gedanst. Met overgave. Door jong en oud. Iemand zet een radio (?) neer en men danst. Niet de dansstijlen die nu 'modern' zijn, zoals zumba, hiphop, freestyle of bellydance, waarbij je – vaak solo – vanuit je gevoel danst. Maar de klassieke dansen, die ik ooit op een dansschool geleerd heb. De Engelse wals, de foxtrot, de quickstep, ja zelfs de tango zien we voorbij komen. De tijd van de kersenbloesem is heel, heel erg speciaal in China. Als we op 2 maart 2015 in Kunming aankomen, staan de kersenbloesembomen volop in bloei. En daar hebben we van tevoren niet eens aan gedacht! Het is een volslagen verrassing.

Het dispuut of de kersenbloesem nu Japans of Chinees is, zal waarschijnlijk nooit eindigen. Hier in China zeggen ze dat er 'meerdere historische documenten' zijn die bewijzen dat de kersenboom vanuit de Himalaya naar China verspreid is en pas later in Japan geïntroduceerd is. En dat later is dan ongeveer duizend jaar later. Zo, dat weten ze daar in Japan ook weer. De kersenbloesembloem staat bekend in China als Bao Gui, wat letterlijk 'onsterfelijkheidsbloem' betekent. Dit lijkt best vreemd, omdat de bloesem al binnen ruim een week verwelkt. Maar de boom zelf kan wel heel oud worden. In het oude China is de bloesem een symbool van liefde en macht. Als je iemand ten huwelijk vraagt met een kersenbloesem is het onmogelijk te weigeren. En vooral de man moet onthouden dat hoewel de bloem maar kort bloeit, ware liefde voor eeuwig is. En dat is dan weer een garantie voor een succesvol huwelijk. Het klinkt als een sprookje. Toch is er een probleem in China met een overschot van 15 tot 20 % aan mannen, als gevolg van het 35-jaar durende éénkindbeleid dat in 2015 pas afgeschaft is. Er zijn niet alleen maar sprookjes in China.

Maar ik word heel erg blij als ik al die lachende en gelukkige mensen zie, die lopen en dansen in al die parken die Kunming rijk is onder de bomen die rose gekleurd zijn van de bloesem. Er bloeit trouwens ook nog een heel lente-assortiment aan bloemen. Ik zie perken vol met primula's, viooltjes en narcissen. Keurig in potten of in de volle grond en perfect onderhouden. Op bankjes en op kleedjes wordt door hele families overal gepicknickt. Geen boterhammetjes, maar kommetjes instant-noodles die gevuld worden met kokend water uit enorme, meegesleepte thermosflessen. En uiteraard eet men met stokjes. Al die gezelligheid is verschrikkelijk leuk om te zien.

Wat minder leuk is de 'vogeltjesmarkt' waar we langskomen op weg naar ons hotel (dat geen hotel is, maar een ruim vierpersoons appartement op de 25ste etage). Alle soorten vogels en vogeltjes zitten in piepkleine kooitjes. Maar er zijn ook wel honderd puppies en nesten met snoezige kleine katjes. Er zijn duizenden vissen, ik zie gevlekte varkentjes, cavia's en muizen (in drie kleuren). En torren. Heel griezelige, grote torren. Daar kan ik mij niets bij voorstellen, het kunnen toch geen huisdieren zijn? Pas later schiet het door mijn gedachten dat ze die griezels waarschijnlijk tegen elkaar laten vechten en dat daar dan op gewed kan worden. Een beetje zoals hanengevechten in Spanje, die weliswaar illegaal zijn, maar tot op de dag van vandaag nog plaatsvinden. Of de hondengevechten in ons eigen land (en niet alleen hier). Ook illegaal natuurlijk, maar die praktijk blijkt kennelijk niet zo gemakkelijk uit te roeien.

Vanuit Kunming gaan we met een nieuwe trein – die nog niet eens in de twee jaar oude Lonely Planetgids staat – naar Jian Shui, dat 220 km verderop ligt. Daar wordt het bussen, ongeveer 450 km naar Vietnam. Maar onderweg zie ik ze nog steeds overal: de kersenbloesems.